

AVRUPA BİRLİĞİ
2020 STRATEJİ BELGESİ

AB Komisyonu, Topluluk ülkelerini uluslararası krizden çıkaracak ve önümüzdeki 10 yıla kadar olan süreçte AB ekonomisini daha yeşil ve bilgi temeline dayalı bir yapı haline getirmeyi öngören “Avrupa 2020 Stratejisi” başlıklı bir belge yayınlamıştır.

Büyük depresyondan sonra yaşanan en büyük ekonomik daralmaya neden olan küresel mali krizin Avrupa üzerindeki etkileri büyük ölçekli olmuştur. AB üye ülkelerdeki bankacılık sektörü ciddi mali sorunlarla yüzleşmek durumunda kalırken, iş kayıpları çift haneli rakamlara ulaşmış, bu dönemde talepler gerilemiş ve firma kapanmaları ile iflaslar birbirini takip etmiştir.

Belgenin sunduğu krizden çıkış stratejisinin esasları: AB, yayınladığı 2020 strateji belgesinde, küresel ekonomik krizden çıkışı sağlamanın ve piyasalara yeniden güven aşılmasının öncelikli yolu olarak, çevreye, yaratıcılığa ve bilgiye öncelik veren, yeni ve sürdürülebilir bir sosyal pazar ekonomisinin tesis edilmesini göstermektedir.

Belgede sunulan öncelikler: Önümüzdeki on yıllık süreçte uygulanacak olan ve 2010 yılı başında açıklanan “Avrupa 2020 Akıllı, Sürdürülebilir ve Kapsamlı Büyüme Stratejisi”nin temel öncelikleri şunlardır:

- Bilgi ve yaratıcılığa dayalı Akıllı büyüme (Smart Growth)
- Daha yeşil, daha rekabet edilebilir, daha etkili kaynak kullanılan Sürdürülebilir büyüme (Sustainable Growth)
- Sosyal ve bölgesel ağırlıklı, yüksek istihdam yaratan Kapsamlı büyüme (Inclusive Growth)

Belge ile belirlenen hedefler: Bu strateji planı ile ulaşılması öngörülen ekonomik hedefler ise aşağıda sıralanan beş madde olarak açıklanmaktadır:

- 1) Yaklaşık 500 milyon olan AB nüfusunun %75’ini oluşturan 20-65 yaş aralığı için istihdam yaratılması,
- 2) AB’nin 2008 yılında 12,2 trilyon Euro olan GSMH’sinin % 3’ü nün AR-GE için ayrılması,
- 3) Kopenhag Çevre Zirvesi’nde görüş birliğine varılan 20/20/20 hedeflerine ulaşılması, (Sera gazları tüketimi % 20 azaltılacak, yenilenebilir enerji kullanımı % 20 arttırılacak, enerji verimliliği % 20 yükseltilecek)
- 4) Eğitime önem verilerek okul terkinin asgariye indirilmesi, daha fazla insanın üniversite öğrenimi görmesinin sağlanması,
- 5) Halen fakirlik düzeyinde olan ve sosyal haklardan yararlananların sayısının azaltılması.

AB'NİN 2020 STRATEJİ BELGESİ İLE UYUMLU AB'NİN YENİ TİCARET POLİTİKASI BELGESİ

Avrupa Komisyonu, 2020 Strateji Belgesi ile uyumlu olacak şekilde, gelecek beş yıl için izlenecek yeni ticaret politikasının esaslarını belirleyen bir belge (COM(2010) 612/4) yayınlamıştır. **Bu belge, ekonomik büyümenin ve istihdam yaratmanın birincil yolu olarak ticareti göstermesi açısından önem taşımaktadır.**

AB Komisyonu Komiseri De Gucht tarafından açıklanan “Gelecek 5 yıl için AB Ticaret Politikası Belgesi” adlı yeni ticaret gündeminin yanısıra Komisyon, “Refaha götüren yol olarak Ticaret” ve “2006-2010 Küresel Avrupa Stratejisi ile elde edilen kazanımlar raporu” adında iki belge daha yayınlamıştır.

AB, yeni ticaret belgesinde belirlediği aşağıda açıklanan temel ve alt hedefler yolu ile, küresel ticaretin kapsayıcı olmasını ve böylece ticaretten elde edilen faydaların, taraflar arasında sınırlı bir paylaşımı yerine, bir çok taraf tarafından kapsamlı bir şekilde paylaşılmasını hedeflemektedir.

AB'nin yeni ticaret belgesindeki temel hedefler:

DTÖ Doha Turu müzakerelerinin tamamlanması: AB, yeni ticaret politikası ile DTÖ çerçevesinde Doha Turu müzakerelerini 2011 sonu itibarıyla tamamlamayı hedeflemektedir. Bu amaçla, bir “etkili kişiler” ekibi oluşturulması ve bu ekibin ortaya koyacağı bağımsız öneriler ile müzakere sonucu imzalanacak anlaşma vasıtasıyla, DTÖ'nin gelecek vizyonunu ve fonksiyonunu şekillendirmeye katkıda bulunulması planlanmaktadır.

STA'lara ağırlık verilmesi: AB, yeni ticaret politikası çerçevesinde, Körfez İşbirliği Konseyi, Mercusor, Hindistan, Ukrayna, Libya ve Kanada ile halen devam eden ikili serbest ticaret anlaşmaları müzakerelerinde “önemli ilerleme” kaydedilmesini öngörmektedir.

Ayrıca, ASEAN ülkeleriyle yeni ticaret müzakerelerinin başlatılmasına olan ihtiyaç vurgulanmakta ve Malezya ve Vietnam ile başlayacak ikili müzakerelerin genişletilerek Uzak Doğu ülkeleri ile ticaret ilişkilerinin derinleştirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca zaman içinde Avrupa'nın komşu ülkeleri (Doğu ülkeleri ve Akdeniz ülkeleri) ile “derin ve kapsamlı” serbest ticaret anlaşmaları imzalamak amacıyla yeni müzakerelerin başlatılması amaçlanmaktadır.

Avrupa Komisyonu, DTÖ Doha Müzakerelerinin ve STA'lara gereken önemin verilmesi ile tamamlanması sonucu, AB'nin GSMH'sinin %1'den fazla yükseleceğini hesaplamaktadır.

Müzakerelerde yatırım konusuna öncelik verilmesi: Yabancı yatırımın serbestleşmesi politikası çerçevesinde, bazı önemli ticari ortaklarla (örneğin, halen devam eden STA müzakereleri kapsamında Kanada, Hindistan ve Singapur ve farklı bir çerçevede Çin veya Rusya) yürütülen müzakerelerde yatırım maddelerinin yer alması önemli bir hedef olarak belirtilmektedir.

Tarife-dışı engellerin kaldırılması: ABD, Çin, Rusya, Japonya, Hindistan ve Brezilya gibi STA imzalanması planlanmayan ancak ticari anlamda stratejik öneme sahip diğer ülkelerle

ilgili olarak, AB, yeni ticaret belgesi ile bu ülkelerle ticarete tarife dışı engellerin kaldırılmasını hedeflemektedir.

Ticaret haklarının güçlendirilmesi: AB'nin yeni ticaret politikasında da, daha önceki politika metinlerinde olduğu gibi, pazara giriş konusu, ticaret gündeminin merkezini oluşturmaya devam etmektedir.

Bu çerçevede fikri mülkiyet haklarının korunması, sanayiye hammaddenin avantajlı bir şekilde ulaştırılması ve güvenilir enerji kaynaklarının temin edilmesi konularına özel önem verilmektedir.

Anti-damping ve telafi edici vergi soruşturmaları ile DTÖ hukuk davalarının ticareti yönlendirmedeki konumunun güçlendirilmesine yönelik çaba harcanması, yeni ticaret belgesinin diğer hedefleri olarak dikkat çekmektedir.

Küresel çapta adil ticaretin garanti edilmesi, AB'nin mevzuattan kaynaklanan haklarının gerektiği şekilde savunulması ve halen tamamlanmış anlaşmaların uygulanmasına odaklanmak, diğer hedefler olarak gösterilmektedir.

İç ve dış siyaset arasında tutarlılık: AB'nin iç ve dış siyaseti arasında tutarlılık ve uyumun artırılmasına olan ihtiyaç üzerinde ısrarla durulmaktadır. Bu kapsamda, AB dışındaki pazarlarda KOBİ varlığının nasıl iyileştirileceği konusu vurgulanmaktadır.

AB'nin yeni ticaret belgesindeki alt hedefler:

Yukarıda değinilen temel hedeflerin yanısıra, Avrupa Komisyonu, 2011'de özellikle aşağıdaki adımları atmayı planlamaktadır.

- Gelişmekte olan ülkelerde ve büyük yükselen pazar ekonomilerinde kamu alımlarına erişimde güvenliğe yardımcı olmak ve simetriyi arttırmak amacıyla bir AB aracının (AB Dış Hizmeti) oluşturulması için yasal öneri hazırlanması.
- AB'nin yeni yatırım politikası hakkında üye ülkelerle ve Avrupa Parlamentosu ile görüşmelerin tamamlanması.
- Gelişmekte olan ülkeler için Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Reformu ve ayrıca ticaret ve kalkınma konusundaki yönetmelik için yasal önerilerin benimsenmesi (Yeni GTS önerisi 2011 yılının ilk yarısında ve Ticaret & Kalkınma Yönetmeliği ise 2011 yılının ikinci yarısında çıkarılacaktır).
- Uluslararası faaliyetlerini geliştirmek isteyen küçük ve orta ölçekli şirketlere yardımcı olacak muhtemel destek önlemleri hakkında bir yönetmelik sunulması.
- Ticaret engellerini ve korumacı önlemleri denetleyecek ve uygun eylemleri harekete geçirecek yıllık rapor hazırlanması.

AB'nin yeni ticaret politikasının ABD'nin ticaret politikasından farkı:

AB Komisyonu, yeni ticaret politikası belgesinde, benimsenen ticaret politikasının en önemli görüşü "küresel üretim zinciri dünyasında Avrupa, en rekabetçi girdileri ithal yoluyla elde etmeden, başarılı bir ihracat politikası geliştirilmez" cümlesi ile savunulmaktadır. Başka bir ifade ile, başarılı bir ihracat politikasında ithalatın önemi ve ihraç ürünlerinde en avantajlı hammaddenin temini, başarılı bir ithalat politikasının uygulanmasından geçmektedir.

Bu görüş, ihracatı arttırmaya odaklanan Obama yönetiminin takip ettiği ticaret politikasında yer almamaktadır. ABD bu yıl onaylanan bir ticaret yasası ile yüzlerce ithal ürünün

tarifelerini dondurma kararı almıştır. Ancak, bu politikanın uygulanmasının, günümüz küresel ticaret koşullarında zor olacağı belirtilmektedir.